

Beslut om naturreservat för Överrödå i Vindelns kommun

(3 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) att det område som redovisas på bifogad karta, bilaga 1, ska vara naturreservat.

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan, bilaga 2.

Administrativa uppgifter

Namn	Överrödå
Nummer	2402206
NVR id	2031249
Natura 2000	-
Kommun	Vindeln
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	Ca 13 km öster om Vindeln, ekokarta 21K4a Mittkoordinat (SWEREF 99): 740850; 7121670
Naturgeografisk region	30a, Norrlands vågiga bergskullterräng med mellanbore- ala skogsområden
Gräns	Se beslutscharta
Ägarkategori	Enskild
Fastighet	Rödå 1:7
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västerbottens län
Totalareal	8 ha
Skyddad areal produktiv skog	7,5 ha

Syftet med reservatet

Syftet med Överrödås naturreservat är att bevara värdefulla naturmiljöer bestående av ett högproduktivt skogsområde med rik kärlväxtflora. Skogen i området ska på sikt återfå naturskogsstrukturer som exempelvis död ved och skiktning. Ingående typiska växt och djursamhällen och arter inom området ska ha ett gynnsamt bevarandetilstånd. Syftet ska uppnås genom att reservatet tillåts utvecklas fritt genom intern dynamik och till delar sköts för att gynna kärlväxtflora. Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela reservatet och besökare ska kunna se och uppleva områdets

typiska naturmiljöer och arter. Utöver friluftsliv, ska reservatet även kunna nyttjas för naturstudier, undervisning och forskning.

Motiv för beslutet

Överrödås naturreservat ligger i Vindelns kommun ca 13 km sydöst om Vindeln. Området består av en sydvästvänd sluttning vid Vindelälven och domineras av högproduktiv granskog med inslag av gammal grov asp. I reservatets nordöstra del är skogen talldominerad på bergbunden mark. Naturvärdena är främst knutna till den rika och ovanliga kärlväxtfloran som finns i området.

Länsstyrelsen bedömer att området är prioriterat enligt de nationella och regionala strategierna för skydd av skog då högproduktiv skogsmark är en prioriterad skogstyp. I och med detta beslut om naturreservat skyddas 8 ha produktiv skogsmark med höga naturvärden som på sikt kan utvecklas till naturskog. Skyddet av detta område kommer att bidra till att uppnå miljömålen *levande skogar* samt *ett rikt växt och djurliv* och stärker förutsättningarna för att bevara den biologiska mångfalden i Västerbottens skogslandskap.

Länsstyrelsen bedömer att bevarande av områdets naturvärden inte går att förena med exploatering av området, skogsbruk eller andra arbetsföretag eller anläggningar. Därför bör området i enlighet med miljöbalkens 1 kap 1 § skyddas som naturreservat enligt 7 kap 4 §.

Markägaren har tagit initiativ till ett skydd av området och Överrödås naturreservat kommer att få positiva effekter för bevarandet av den biologiska mångfalden samt för allmänheten. Sammantaget bedömer därför länsstyrelsen att dessa positiva effekter överväger de negativa effekter som orsakas av inskränkningar i markanvändningen. Föreskrifterna har avvägts enligt 7 kap 25 § miljöbalken och går inte längre än vad som krävs för att syftet med reservatet ska uppnås.

Ärendets beredning

Området aktualiserades för skydd en tid efter det att ett närliggande naturvårdsområde, Rödåborg till stora delar avverkades. Fastighetsägaren till Rödå 1:7 och Överrödås naturreservat upprördes av detta och ville istället för att avverka ett område med liknande kvaliteter på sin fastighet undersöka möjligheterna att skydda detta område. En första kontakt togs med skogsstyrelsen som tillsammans med länsstyrelsen gjorde bedömningen att området kvalificerade för skydd. Markägaren tog initiativet till att skydda området med incitamentet att bidra till miljömålen uppfyllelse i Västerbottens län.

Länsstyrelsen har under beredningen av ärendet besökt området vid flera tillfällen för att samla in underlag om områdets naturvärden. Naturvårdsverket tillstyrkte under hösten 2010 att länsstyrelsen kunde påbörja förhand-

lingar med berörd markägare med syfte att bilda naturreservat av området. Efter förhandlingar med markägaren har en överenskommelse träffats gällande intrångsersättning.

Reservatsförslaget har sänts på remiss till berörda sakägare och myndigheter. Berörd markägare har inkommit med synpunkter gällande beskrivningen av ärendets beredning. De synpunkterna har beaktats i skälig utsträckning och arbetats in i det här beslutsdokumentet. Övriga remissinstanser har aningen tillstyrkt reservatsförslaget eller avstått från att yttra sig.

Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser ska gälla.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för den jakt som enligt gällande jaktlagstiftning får bedrivas inom reservatet samt för de åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet och som anges i den till detta beslut hörande skötselplanen.

Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet (7 kap 5 § miljöbalken)

Det är förbjudet att:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning,
2. anlägga väg, landutfyllnad eller bro,
3. dra fram mark- eller luftledning,
4. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar marktopografi, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, plöja, spränga, borra, schakta, dika, dikesrensa, dämna, dränera, utfylla, tippa eller dumpa,
5. anordna upplag,
6. fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, upparbeta vindfällan, ta frö eller vidta någon skogsbruks- eller skogsvårdsåtgärd,
7. plantera in för trakten främmande djur- eller växtart,
8. framföra motordrivet fordon, med undantag för uttransport av fälld älg vid älgjakt och för snöskoterkörning vintertid på is- eller snötäckt, väl tjälad mark,
9. släppa ut eller sprida gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäringsmedel,

Föreskrifter om förpliktelse för fastighetsägare och/eller annan sakägare att tåla visst intrång (7 kap 6 § miljöbalken)

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet.

1. utmärkning av reservatet enligt Naturvårdsverkets riktlinjer,
2. uppsättning av informationstavlor,
3. skötselåtgärder enligt fastställd skötselplan, såsom skötsel för att gynna kärlväxtflora,
4. undersökningar och övervakning av områdets växt och djurarter.

Föreskrifter om rätten att färdas och vistas i, samt om ordningen i övrigt, inom reservatet (7 kap 30 § miljöbalken)

Det är förbjudet att:

1. framföra motordrivet fordon, med undantag för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark.
2. störa djurlivet, t ex genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 m,
3. göra åverkan på mark- eller växtlighet, döda, stående och liggande träd inräknade,
4. plocka eller insamla växter eller växtdelar, lavar, mossor och svampar med undantag för bär och matsvamp,
5. fånga eller insamla insekter och andra djur,
6. uppsätta tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift och därmed jämförbar anordning.

Upplysningar

Länsstyrelsen vill erinra om att utöver reservatsföreskrifterna gäller även andra lagar, förordningar, och föreskrifter för området.

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl.

Enligt 29 kap 8 och 9 §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap 5 och 30 §§ miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt skogsvårdslagens 4 § ska lagens bestämmelser eller föreskrifter meddelade med stöd av lagen inte tillämpas i den mån de strider mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken.

Birgitta Heijer

Karin Björnehall

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar

Sändlista

Miljökontoret, Vindelns kommun, 922 81 VINDELN

Räddningstjänsten, Vindelns kommun, 922 81 VINDELN

Lantmäterimyndigheten i AC-län, Box 3044, 903 02 UMEÅ

Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 STOCKHOLM

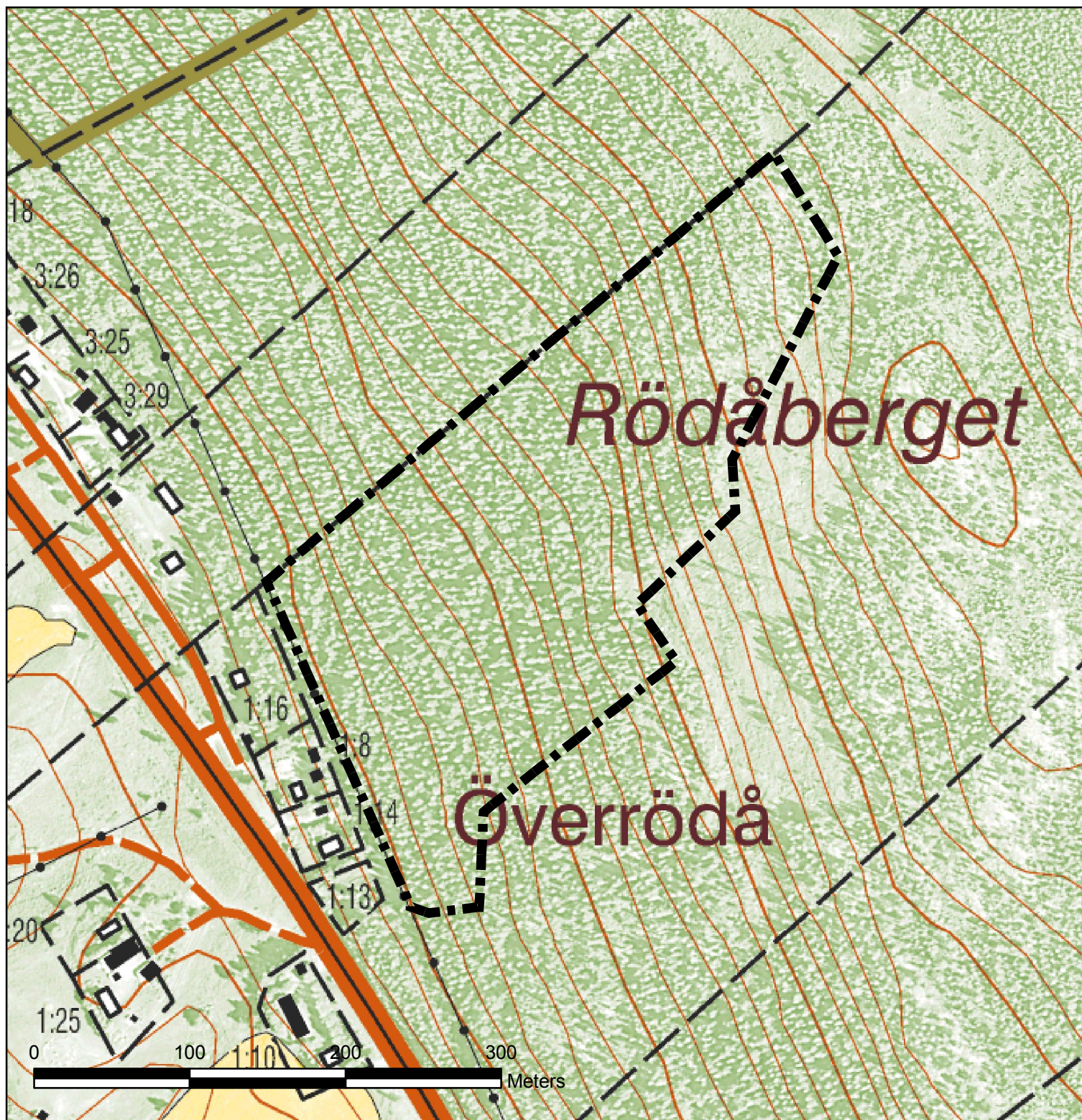
SGU, Uppsala, Box 670, 751 28 UPPSALA

Skogsstyrelsen, Box 284, 90 106 UMEÅ

Göran Andersson, Överrödå 230, 922 92 VINDELN

Rans sameby, Per-Mikael Jonsson, Box 27, 920 75 AMMARNÄS

Naturskyddsföreningen i Västerbotten, c/o Ingegerd Saarinen,
Karlsgårdsvägen 1, 931 62 SKELLEFTEÅ

Naturresevat

Överrödå

Vindelns kommun

Västerbottens län

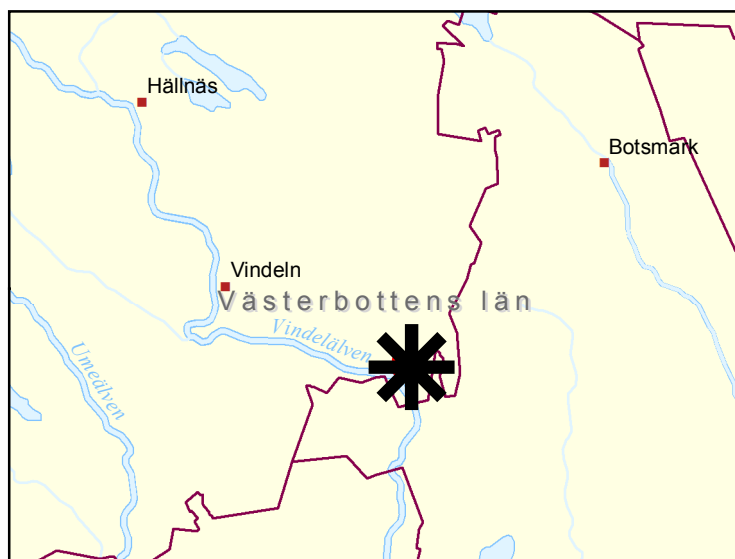
Dnr 511-8800-2011

Reservatsgräns

Bakgrundskartor © Lantmäteriet

Länsstyrelsen
Västerbottens län

Bilaga 2. till "Beslut om naturreservat för Överrödå".

SKÖTSELPLAN

Datum
2012-10-15

Ärendebeteckning
511-8800-2011
Arkivbeteckning
2402260

1(5)

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET ÖVERRÖDÅ I VINDELNS KOMMUN

Foto: Länsstyrelsen

Länsstyrelsen i Västerbottens län
Storgatan 71B
901 86 Umeå
Växel: 090-10 70 00

1. Syftet med säkerställande och skötsel

Syftet med Överrödås naturreservat är att bevara värdefulla naturmiljöer bestående av ett högproduktivt skogsområde med rik kärlväxtflora. Skogen i området ska på sikt återfå naturskogsstrukturer som exempelvis död ved och skiktning. Ingående typiska växt och djursamhällen och arter inom området ska ha ett gynnsamt bevarandetilstånd. Syftet ska uppnås genom att reservatet tillåts utvecklas fritt genom intern dynamik och till delar sköts för att gynna kärlväxtflora. Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela reservatet och besökare ska kunna se och uppleva områdets typiska naturmiljöer och arter. Utöver friluftsliv, ska reservatet även kunna nyttjas för naturstudier, undervisning och forskning.

2. Beskrivning av naturreservatet

2.1 Administrativa uppgifter

Namn	Överrödå
Nummer	2402206
NVR id	2031249
Natura 2000	-
Kommun	Vindeln
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	Ca 13 km öster om Vindeln, ekokarta 21K4a Mittkoordinat (SWEREF 99): 740850; 7121670
Naturgeografisk region	30a, Norrlands vågiga bergkullterräng med mellanboreala skogsområden
Gräns	Se beslutskarta
Ägarkategori	Enskild
Fastighet	Rödå 1:7
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västerbottens län
Totalareal	8 ha
Skyddad areal produktiv skog	7,5 ha

2.2 Naturtyper inom området

Naturtypsindelning enligt basinventeringen ²		Areal (ha)
9010 B	Västlig taiga, tallskog	1,7
9050	Näringsrika granskogar	5,9

² Naturtypsindelning enligt basinventering av skyddad natur, rådets direktiv 92/43 EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (se bilaga 2).

2.3 Beskrivning av reservatet

Överrödås naturreservat ligger i Vindelns kommun ca 13 km sydöst om Vindeln. Området består av en sydvästvärd sluttning mot Vindelälven som utgör en gradient från rik granskog via blockrika partier som i bergets övre delar övergår till bergbunden mark. Berggrunden består av ådergnejsomvandlad, migmatiserad metagråvacka vilket är karaktäristiskt för länets kustområden och kustnära inland. Nere vid väg 363 dominerar ett tunt moräntäcke med berg i dagen medan det i den högsta delen förekommer svallgrus. Reservatets övre norra delar sträcker sig upp mot högsta kustlinjen som här är tydlig, linjen fortsätter norrut en lång sträcka längs berget. Den södra delen av reservatet gränsar mot en kraftledning och från det södra hörnet av reservatet löper en stig genom området åt norr.

Reservatet består huvudsakligen av äldre högproduktiv granskog av speciellt värde för kärlväxtflora. De nedre delarna av sluttningen är grandominerade med högväxt fältvegetation. Områdets mellersta delar är bitvis blockrika och karaktäriseras av kärlväxtflora gynnad av den rika miljön i sluttningen med rörligt markvatten. I hela området finns ett inslag av lövträd som främst består av asp i varierande grovlek. Längre upp i sluttningen övergår den rika granmiljön till talldominerad skog på bergbunden mark. Trädsiktet består huvudsakligen av medelålders tall med förekomst av gamla tallöverståndare och spridda aspar.

Naturvärdena är främst knutna till den för regionen ovanligt rika kärlväxtflora som finns i området med förekomst av arter som bland annat blåsippa, smultron, tibast, grönkulla och trolldruva. Blåsippa förekommer här på en av de nordligaste kända lokalerna i landet.

Skogen är påverkad av sentida skogsbruksåtgärder och det finns spår i form av gallringsstubbar och körvägar. Området bedöms trots detta ha stort potential att på sikt utveckla naturskogsstrukturer. Det finns inte några kända kulturmiljöer inom reservatet men förmodligen har området nyttjats för skogsbyte någon gång i tiden.

3. Skötselområden för naturvärden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet består av ett skötselområde (bilaga 2). För skötselområdet redovisas bevarande mål. Skötselområdets bevarandetilstånd anses gynnsamt när bevarandemålen är uppnådda.

3.1 Skötselområde 1: grandominerad barrblandskog (8 ha)

Skötselområdet består av hela Överredås naturreservat och utgörs av naturtyperna näringsrik granskog och västlig taiga med tallskog.

Målsättningen är att områdets rika kärlväxtflora ska finnas kvar i ett gynnsamt bevarandetillstånd. Naturskogsstrukturer som skiktning, död ved och gamla grova träd ska i framtiden finnas i gynnsam omfattning. Lövträdsinslaget ska upprätthållas helst öka på lång sikt. Andelen näringsrik granskog med inslag av bergbunden hållmarkstallskog ska vara 8 ha.

Skötselåtgärder

Hela området ska på sikt återfå naturskogsstrukturer såsom luckighet, skiktning och död ved i olika nedbrytningsstadier. Detta kan uppnås dels genom fri utveckling och genom skötselåtgärder i områdets grandominerade delar i syfte att gynna kärlväxtflora och förnyring av lövträd. Åtgärder som exempelvis att glesa ur beståndet genom att döda granar och skapa luckor kan bidra till att öka ljusinsläppet, vilket gynnar både kärlväxter och lövträdsförnyring. Dessa åtgärder bidrar dessutom till att skynda på naturliga processer för att snabbare återfå naturskogsstrukturer. En prioritering av aktuella åtgärder kommer att ske inom tillgängliga resurser, där ovan beskrivna skötselåtgärder kommer att vägas mot liknande åtgärder i andra naturreservat. Någon tidpunkt för genomförande föreskrivs därför inte i skötselplanen.

5. Skötselområden för friluftsvärden med mål och åtgärder

Hela reservatet redovisas som ett skötselområde med avseende på friluftsliv och anläggningar (bilaga 2).

5.1 Skötselområde för Friluftsliv och anläggningar

Överredås naturreservat ligger i direkt anslutning till byn Överredå och är lättillgängligt nära väg 363 mellan Umeå och Vindeln. Den rika kärlväxtfloran och den fina utsikten från berget stärker områdets värden för friluftsliv. Antalet besökare bedöms inte öka speciellt mycket i och med bildandet av reservatet och bedöms därmed inte påverka områdets bevarandevärden negativt.

Det övergripande målet för friluftslivet är att området ska nyttjas utifrån dess naturgivna förutsättningar. En informationsskylt ska sättas upp med beskrivning av naturmiljöer i reservatet, föreskrifter för allmänheten och en karta. I anslutning till skylten kan även en enklare fikaplatz iordningsställas om detta anses vara prioriterat inom tillgängliga resurser.

6. Övriga anläggningar

Det finns inte några övriga anläggningar inom reservatet.

7. Nyttjanderätter

Jakt får bedrivas av jakträttsinnehavare enligt gällande jaktlagstiftning och i enlighet med gällande reservatsföreskrifter.

8. Utmärkning av gränser

Reservatet ska hållas väl utmärkt enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar. Gränserna bör ses över vart 10:e år och målas om vid behov.

9. Sammanställning av skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Var	Tidpunkt	Prioritet ¹
Montering av informationsskylt	Se bilaga 2	2013	1
Utglesning av gran	Se bilaga 2		2

¹Siffran anger prioriteringsordning utfall genomförandet av skötselåtgärderna begränsas av tillgängliga resurser, där 1 är högsta prioritet och 3 lägsta.

10. Uppföljning och tillsyn

Tillsynen av området utförs av naturvårdsförvaltaren och ska dokumenteras skriftligt. Tillsynen innefattar, utöver en besiktning av att reservatsföreskrifterna efterlevs, även anläggningar, utmärkningar och skyltar inom reservatet.

Tillsynen och uppföljningen av reservatet kommer tillsammans att utgöra ett underlag för eventuell revidering av skötselplanen.

10.1 Uppföljning av skötselåtgärder

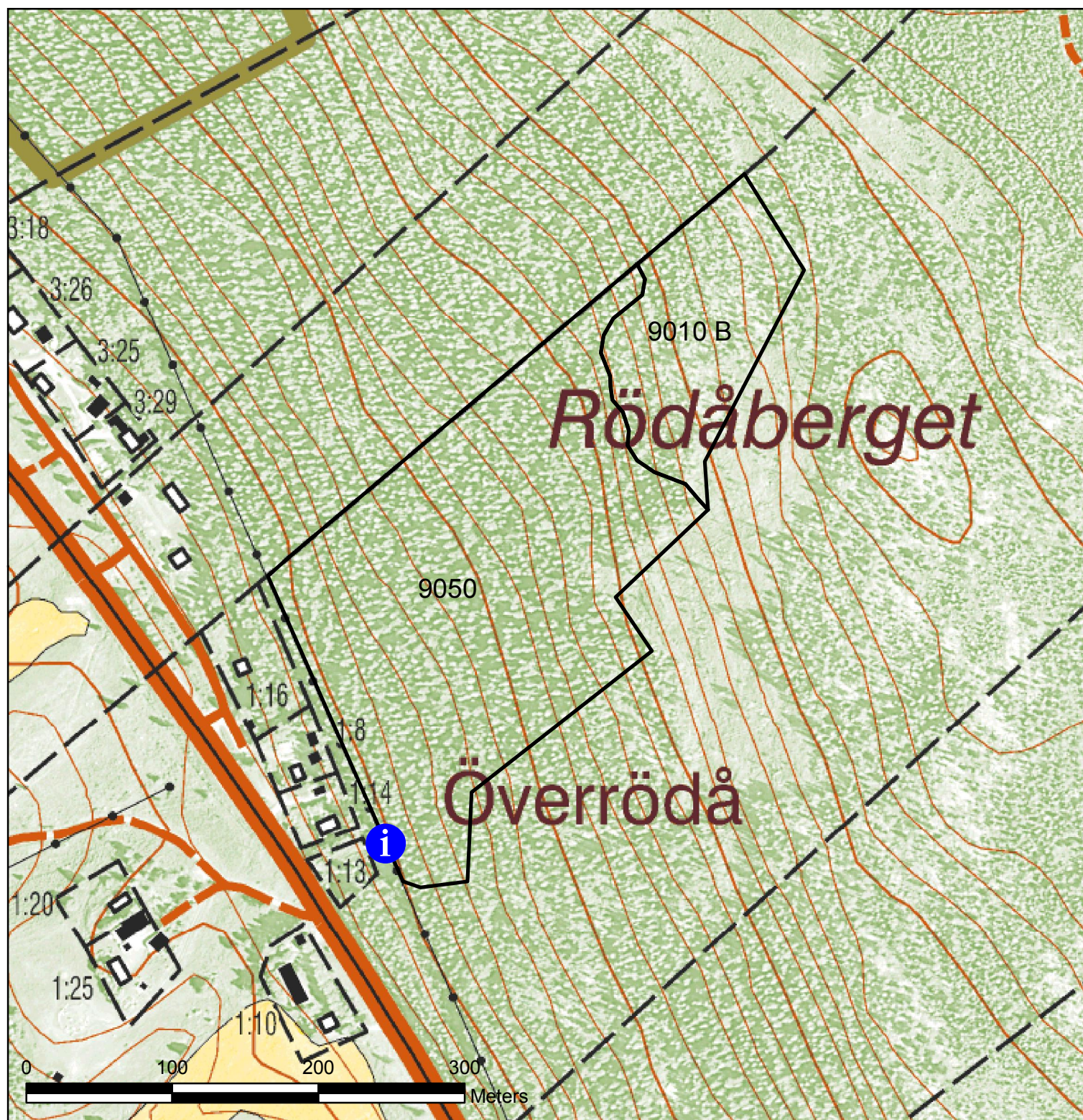
I samband med att skötselåtgärder utförs ska utgångsläget innan åtgärden, tidpunkt för åtgärd, åtgärdens omfattning och utförande samt uppnått resultat dokumenteras för att möjliggöra en långsiktig uppföljning. Vidare ska även kostnaderna för åtgärderna noteras.

10.2 Uppföljning av bevarandemål

Områdets bevarandemål ska följas upp enligt fastställda metoder för uppföljning av skyddad natur. Uppföljningen kommer att ske utifrån reservatets skötselområden och enligt den indelning i naturtyper för basinventering av skyddad natur som presenteras på kartan i bilaga 2. Indelningen kan komma att ändras efter ytterligare fältbesök i reservatet.

Kartbilagor:

1. Naturtypsindelning samt anläggningar för friluftsliv

Bilaga 1. Naturtypsindelning som underlag för uppföljning enligt basinventeringen för skyddad natur samt anläggningar för friluftsliv, tillhörande skötselplan för Rödåbergets naturreservat. Dnr 511-8800-2011

Naturtyper

9010 B, Västlig taiga, tallskog

9050, Näringsrik granskog

Anläggningar för friluftsliv

Informationsskylt

Länsstyrelsen
Västerbotten

Hur man överklagar till Regeringen

Är du missnöjd med Länsstyrelsens beslut kan du överklaga detta hos Regeringen, men klagan ska lämnas eller skickas till Länsstyrelsen. Överklagan ska vara skriftlig och undertecknad.

Var tydlig med att

- skriva vilket beslut som överklagan gäller. Det gör du enklast genom att ange ärendebeteckningen (exempelvis 555-2222-2009),
- redogöra för varför du menar att Länsstyrelsens beslut är fel och hur du anser att beslutet ska ändras,
- underteckna brevet, förtydliga namnteckningen, uppge adress och telefonnummer.

Om du anlitar ombud kan istället ombudet underteckna brevet. I så fall bör en fullmakt sändas med.

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din ståndpunkt så bör du bifoga dem.

Brevet ska lämnas in eller skickas till:

Länsstyrelsen i Västerbottens län
901 86 UMEÅ

Länsstyrelsen måste ha fått brevet senast **den 9/11 2012**, annars kan överklagandet inte tas upp.